

Kázání: 268. Žvást na žvást nebo měřicí šňůra s olovnicí?

Kázání

Žvást na žvást nebo měřicí šňůra s olovnicí?

1. čtení: 1. Korintským 3, 10 - 23

10 Podle milosti Boží, která mi byla dána, jako rozumný stavitel jsem položil základ a druhý na něm staví. Každý ať dává pozor, jak na něm staví.

11 Nikdo totiž nemůže položit jiný základ než ten, který už je položen, a to je Ježíš Kristus.

12 Zda někdo na tomto základu staví ze zlata, stříbra, drahého kamení, či ze dřeva, trávy, slámy –
13 dílo každého vyjde najevo. Ukáže je onen den, neboť se zjeví v ohni; a oheň vyzkouší, jaké je dílo každého člověka.

14 Když jeho dílo vydrží, dostane odměnu.

15 Když mu dílo shoří, utrpí škodu; sám bude sice zachráněn, ale projde ohněm.

16 Nevíte, že jste Boží chrám a že Duch Boží ve vás přebývá?

17 Kdo ničí chrám Boží, toho zničí Bůh; neboť Boží chrám je svatý, a ten chrám jste vy.

18 Ať nikdo sám sebe neklame. Domnívá-li se někdo z vás, že je v tomto světě moudrý, ať se stane bláznem, aby se stal opravdu moudrým.

19 Moudrost tohoto věku je bláznovstvím před Bohem, neboť je psáno: „Nachytá moudré na jejich vychytralost;“

20 a jinde: „Hospodin zná úmysly moudrých a ví, že jsou marné.“

21 A tak ať se nikdo nechlubí lidmi. Všechno je vaše,

22 ať Pavel nebo Apollos nebo Petr, ať svět nebo život nebo smrt, přítomnost nebo budoucnost, všechno je vaše,

23 vy však jste Kristovi a Kristus je Boží.

2. čtení: Izajáš 28, 13 – 21

13 Slovo Hospodinovo jim bude: „Žvást na žvást, žvást na žvást, tlach na tlach, tlach na tlach, trochu sem, trochu tam.“ Jen ať jdou, však klesnou zpět a ztroskotají, padnou do léčky a uvíznou v ní.

14 Proto slyšte slovo Hospodinovo, chvastouni, vládnoucí nad tímto lidem v Jeruzalémě!

15 Říkáte: „Uzavřeli jsme smlouvu se smrtí a sjednali jsme úmluvu s podsvětím. Valí se bičující příval? Však se přežene, nás nezasáhne, vždyť jsme si svým útočištěm učinili lež a skryli jsme se v klamu.“

16 Proto praví toto Panovník Hospodin: „Já to jsem, kdo za základ položil na Sijónu kámen, kámen osvědčený, úhelný a drahý, základ nejpevnější; kdo věří, nemusí spěchat.

17 Za měřicí šňůru беру právo, za olovnici spravedlnost. Lživé útočiště smete krupobití a skryší zaplaví vody.

18 Vaše smlouva se smrtí bude zrušena a vaše úmluva s podsvětím neobstojí. Valí se bičující příval! Až se přežene, budete po něm jak zdupaná země.

19 Kdykoli se přižene, sebere vás. Jitro co jitro se přežene, dnem i nocí. Hrůza ochromí ty, kdo pochopí tu zvěst.“

20 Lůžko bude krátké, nebude možno narovnat se, a přikrývka úzká, že se do ní nezavineš.

21 Jako na hoře Perasímu povstane Hospodin, chvět se bude země jak v dolině Gibeónské. Vykoná své dílo, dílo jemu nevlastní, udělá svou práci, práci jemu cizí.

„Vaše smlouva se smrtí bude zrušena a vaše úmluva s podsvětím neobstojí. Valí se bičující příval! Až se přežene, budete po něm jak zdupaná země.“

Doufám, sestry a bratři, že vás tenhle oddíl z knihy proroka Izajáše příliš nevyděsil. Někdy to tak bývá. Jdeme si do kostela pro povzbuzení, chceme načerpat něco pozitivní energie, a odcházíme s rozpačitými pocity.

Naštěstí nejsou Izajášova nevybíravá slova určena nám. I když, možná v jistém smyslu ano. S Biblí si totiž člověk nemůže být nikdy úplně jistý. Můžeme si myslet, že se nás ten který nepohodlný text netýká, ale při hlubším studiu se v něm najednou nečekaně najdeme.

Tak tedy jak to ten Izajáš myslel a na koho to vlastně hubuje?

„Proto slyšte slovo Hospodinovo, chvastouni, vládnoucí nad tímto lidem v Jeruzalémě!“

Aha! Jedná se o tehdejší judské politiky! Však my víme, o čem je řeč. Máme s některými našimi podobné zkušenosti. Izajáš jejich veřejné vystupování trefně popisuje slovy:

„Žvást na žvást, žvást na žvást, tlach na tlach, tlach na tlach, trošku sem, trošku tam“.

Zkušenosti s politiky máme sice podobné jako měl prorok, ale politická situace Judska na sklonku 7. století před Kristem a ta naše dnešní jsou přece jen odlišné.

Zatímco my si užíváme svobody a státní samostatnosti, nikdo nás neokupuje, v Judsku byla situace právě opačná. Faraó Néko z Egypta si se svým vojskem nedávno zajel do Jeruzaléma trochu zarabovat a nakrást.

Sesadil judského krále, dosadil povolnější figuru a přikázal platit povinné odvody do egyptské kasy. Před odchodem ještě stihnul varovat všechny odpovědné judské vlemože ať je ani nenapadne se proti němu vzbouřit. Mají si pamatovat, že on, mocný faraó, je ve skutečnosti jejich ochráncem.

Před čím, že je vlastně ochraňuje? No přece před babylónskou říší, která má poslední dobou velký apetit a brzy dostane určitě chuť i na malé judské království.

Takový je osud všech malých národů sevřených velmocemi. Však my Češi o tom také něco víme. Nejdrív nás v protektorátu chránili nacisté před sověty a potom pro změnu 40 let sověti před nacisty. Osudy Judska a Česka jsou si v mnohém velmi podobné.

Za měsíc si budeme připomínat výročí vpádu vojsk Varšavské smlouvy do Československa. Stejně jako se tehdy naši politici podvolili sovětské okupaci, podvolili se i ti judští té egyptské. Zatímco v našem případě nás Sověti „chránili“ před údajnou hrozbou invaze imperialistů ze Západu, v případě Judska Egyptané zase „chránili“ před hrozbou imperialistů z Babylóna.

I chování československých a judských politiků je podobné. Když okupant udělal párkrát bububu, podepsali s ním bez okolků smlouvu na věčné časy a nikdy jinak. Kdo by také stál o to ukončit kvůli nějaké okupaci slibnou kariéru, koneckonců vždyť je ta smlouva s ďáblem docela výhodná.

Izajáš vazalskou smlouvu mezi Judskem a Egyptem skutečně popisuje jako smlouvu s ďáblem. *„Uzavřeli jsme smlouvu se smrtí a sjednali jsme úmluvu s podsvětím“* vkládá sarkasticky větu do úst tehdejších představitelů judského státu.

Není bez zajímavosti, že egyptské náboženství bylo vždy zaměřeno především na záhrobí, na život po smrti. Svědčí o tom dodnes velké pyramidy, což jsou vlastně hrobkami velmožů dokonale vybavených na posmrtnou pouť zásvětím. To oč v životě jde, je smrt, řekl by ve zkratce Egyptan.

Ve srovnání s Izraelci naprosto odlišné chápání života a jeho smyslu. Hospodin je Bůh živých, a jde

mu zejména o to, aby život jeho lidu vypadal k světu, aby se dal žít. Proto proroci, a s nimi i Izajáš, stále znovu opakují: Právo, spravedlnost a milosrdenství, to je třeba, nyní a teď, na tomto světě, mezi námi živými lidmi.

Hospodin v dnešním čtení praví: *„Za měřicí šňůru беру právo, za olovnici spravedlnost“*. Judským představitelům jsou tyhle hodnoty ale šuma fuk. Jde jim především o vlastní kůži a zajištění.

Izajáš ví, že pakt s Egyptany Judejce před Babylónany stejně neochrání. Egypt se sice tváří jako ochránce, ale ve skutečnosti myslí především na sebe, a navíc sám není s to náporu babylónského vojska odolat. Je to všechno jenom hra se slovy: *„žvást na žvást, tlach na tlach, trošku sem, trošku tam“*.

Ve skutečnosti každý, ať už judští nebo egyptští politici, myslí jen na svůj prospěch, na svou kariéru. V logice očekávaných událostí to musí dopadnout špatně, předvídá prorok.

Naštěstí, jak už to tak s prorockými řečmi bývá, Izajáš má ve svém příkrém kázání přece jen ukryto zrnko naděje. Utrousí ho v toku slov a nechává na svých posluchačích, aby mu tomuhle zrnku naděje dovolili ve svých srdcích vyrůst.

„Proto praví toto Panovník Hospodin: ‘Já to jsem, kdo za základ položil na Sijónu kámen, kámen osvědčený, úhelný a drahý, základ nejpevnější; kdo věří, nemusí spěchat’.“

Na Jeruzalém se vinou sebestředných a bláhových judských politiků valí pohroma. Chrám, v němž měla spočívat Boží přítomnost, symbol práva, spravedlnosti a milosrdenství, bude zničen.

Není to však konec světa, neznamená to konec všech nadějí. Po všech ztrátách a pádech Bůh se svým lidem znovu naváže kontakt. Základní kámen, na kterém byl chrám založený, zůstane na svém místě a kdo tomu věří, nemusí spěchat; jinak řečeno: nemusí propadat strachu a beznaději.

Izajáš nemá na mysli nějaký konkrétní kámen, používá obraznou řeč. Chce tím říci, že pádem Jeruzaléma nic nekončí. Ten, kdo si uchová víru, bude mít na čem stavět. Jak se takový chrám staví? Měřicí šňůrou, které se říká právo, a olovnici s názvem spravedlnost. Prostě pokud lidé nebudou sobečtí, ale půjde jim i o druhé, spočine v jejich středu Boží přítomnost i kdyby původní chrám zůstal v rozvalinách.

Apoštol Pavel ve svém druhém listu do korintského sboru na Izajášovu prorockou vizi stavby nového chrámu navazuje. Nemá na mysli skutečnou budovu, ale společenství víry křesťanského sboru, v němž, jak prorok naznačoval, spočívá Hospodinova přítomnost.

„Nevíte, že jste Boží chrám a že Duch Boží ve vás přebývá?“

Kdo je pro Pavla oním základním kamenem netřeba zmiňovat. Ježíš Kristus, samozřejmě. Stavíme na jeho slovech a na jeho životě, který završil popravou ukřižováním ve prospěch nás všech, k dobru celého světa.

Křesťanství bez navazování na Krista by bylo stejně vyprázdněné jako byl vyprázdněný chrám za doby Izajášovy – bez Boží přítomnosti, pouhý provoz.

Stavíme chrám na Kristu, píše Pavel korintským křesťanům. Materiál je různý, záleží na tom, co chceme vlastně vybudovat a jak moc nám na tom záleží. Někdy nám možná dostatečně nedochází, jak veliký je to úkol a jak je náročný. Společenství sboru má být totiž chrámem, kde se každý může setkat s Boží přítomností.

Pavel neměl na mysli nějaké velkolepé obřady a strhující liturgii. Něco takového by ostatně v běžných obydlích, kde se první křesťané scházeli, nešlo ani realizovat. Měl na mysli Boží přítomnost, která se měří měřicí šňůrou, již se říká právo, a olovnicí s názvem spravedlnost.

Pro tyhle nezbytné stavební pomůcky, bez nichž se žádné společenství víry nedá postavit, měl Pavel jedno stručné hromadné pojmenování: láska. Bez lásky, tedy vzájemné ohleduplnosti a solidarity, je Boží přítomnost pouhou iluzí.

Co říci závěrem? Snad jen to, že (za prvé) lézt dobrovolně do chřtánu někoho, kdo se tváří, že nás chce ochránit před „zkaženým Západem“, by se stejně jako v případě oněch Judejských politiků brzy ukázalo jako nepředložená hloupost.

Především (za druhé) jde o to uchovat si víru, že Bůh chce být navzdory našim omylům s námi. Základ je položen, nyní je na něm třeba stavět.

PeČ

SPCH 20. 7. 2025

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté – Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté – Síť víry](#)